www.svoboda-news.com

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI No. 134. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 16, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го ЛИПНЯ 1994. Ч. 134. РІК CI

Трагічно згинув Ю. Юрчишин

Бориспіль, Україна (М. Коломиєць). — Тут у п'ятницю, 8-го липня, в автомобільній катастрофі недалеко Бориспільського міжнародного летовища загинув український американець Юрій Юрчишин з Бостону, директор 11.8 міл. дол. Фонду України. Американська амбасада в Києві підтвердила його загибель і повідомила, що місцеві українські власті розслідують причину цього трагічного випадку.

Ю. Юрчишин і двоє його асистентів, громадян України, 33-річна Олександра Козак і 34-річний Сергій Сокирко, згинули у згаданому автомобільному випадку в ранніх годинах 8-го липня, повертаючись з ділової поїздки до Черкас. Водій їхньої автомашини Анатолій Приліпка вийшов з цієї катастрофи без серйозних поранень, як і водій та пасажир мініавтобуса, що наїхав на авто, в якому подорожував Ю. Юрчишин і його співробітники. У звіті Міністерства Внутрішніх Справ України сказано, що мініавтобус їхав у лінії протилежного напрямку. А англомовне видання в Києві повідомило, що кілька годин після катастрофи шоферів обидвох автомашин перевірили чи в їхній крові був алькоголь. Виявлено, що ніодин з них не був під впливом алькоголю.

Американська амбасада в Києві про Ю. Юрчишина висловилась, як про дуже поважаного члена американської громади в Україні, який відігравав важливу ролю у створені ринкових реформ в Україні та намагання організувати торговельно успішні українські підприємства.

Ю. Юрчишин народився 28-го травня, 1940 року в Калуші, Україна. До ЗСА приїхав зі своїми батьками 1945 року, а в Україну повернувся у 1989 році, як викладач Міжнародного Інституту Менаджменту в Києві. Він працював, як дорадник Національного Банку України в 1991—92 роках, а тоді став керівником Фонду України. Він належав до тієї генерації, яка при першій нагоді повернулася в Україну, щоб допомогти в її розбудові та закріплені незалежности.

Ю. Юрчишин осиротив дружину Аніту, дочок Олександру та Аню і маму Ірину.

Поширюються наклепи на Л. Кравчука

Москва. — Тут 9-го липня „Незавісімая Газєта" повідомила про зникнення російського журналіста Володимира Мукусєва, який під час передвиборчої президентської кампанії в Україні заявив, що має „документи надзвичайної ваги", котрі засвідчують причетність Служби Безпеки України до дестабілізації у Криму.

Журналіст Олександер Пілат пише, що Мукусєв прибув із Москви до Симферополя 5-го липня і зустрівся з керівником Служби Державних Справ Республіки Крим Віктором Мініним. Він просив влаштувати йому зустріч з начальником Служби Безпеки кримського президента Віктором Бортніковим. Мукусєв показав Мініну анонімний лист, де описана схема влаштування дестабілізації у Криму, яка здійснювалася нібито через деяких депутатів кримського парляменту. Анонімний автор листа призначив Мукусєву зустріч 7-го липня. Про це розповів В. Мінін в інтерв'ю для „Нєзавісімой Газєти", яке Мукусєв записав на відео і 6-го липня передав літаком до Москви. Невідомо, чи зустрівся Мукусєв з автором листа, однак з готелю він зник: можливо переховується, а, можливо, схоплений тими, хто боїться викриття, пише московська газета.

Під час розмови з кореспондентом газети „Кримскіє Ізвєстія" Мукусєв сказав: „Головна стратегічна ідея така: потрібне суттєве

(Закінчення на стор. 3)

ВЕРХОВНА РАДА ПРИВІТАЛА Л. КУЧМУ

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 12-го липня, перед початком праці сесії Верховної Ради України, депутати привітали Леоніда Кучму з обранням його на становище Президента України. Голова Верховної Ради Олександер Мороз зауважив, що ніякої конфронтації між Верховною Радою і Президентом немає і не може бути, оскільки така конфронтація дорого обходиться.

За поданням першого Президента України Леоніда Кравчука, Верховна Рада 226 голосами затвердила Валерія Малікова на пост голови Служби Безпеки України. В. Маліков народився 1942 року в Жданові, нині Маріюполь, Донецької области, росіянин, до цього часу був заступником голови СБУ. За словами голови Спілки Офіцерів України Валерія Білоуса, Маліков є „талановитим фахівцем, порядною людиною та патріотом України".

Депутати заслухали звіт голови Фонду державного майна України про хід приватизації. Доповідач повідомив, що на початок 1994 року в Україні приватизовано 1.673 об'єкти загальнодержавної власности. Найактивніше приватизація відбувалася в Севастополі, де приватизовано 30.6 відсотка з числа об'єктів, що підлягають приватизації. Найнижчий показник — на Вінничині. Серед приватизованих підприємств найбільший відсоток становлять об'єкти лісової промисловости.

На пропозицію депутата Олександри Кужель, Верховна Рада постановила, щоб Кабінет Міністрів не вводив у життя постанову Президента України з 13-го травня 1994 року про створення державної акціонерної голдінгової компанії „Укрресурси" та національної акціонерної голдінгової компанії „Укранафтогаз". Державному комітетові з приватизації доручено до 15-го жовтня подати на розгляд Верховної Ради висновки щодо доцільности створення цих голдінгових компаній.

Прем'єр-міністер України Віталій Масол подав на розгляд сесії висновки Кабінету Міністрів з питань приватизації. Як сказано в документі, Кабінет Міністрів вважає, що припинення приватизації негативно вплине на економічну та політичну ситуацію в Україні. Уряд пропонує визначити темпи і форми приватизації. В разі незгоди, Кабінет Міністрів висловив готовість взяти участь у випрацюванні відповідних законодавчих і нормативних актів.

Л. Кучма виступив на пресовій конференції

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 13-го липня, свою першу незаплановану пресову конференцію провів новообраний Президент України Леонід Кучма. Він пообіцяв скасувати фіксований курс карбованця та змінити податкову політику. Відповідні укази уже підготовані.

„Україні потрібна міцна президентська влада. За умов цієї влади можна буде зберегти найголовніше для нас усіх — порядок у країні. Я не поділяю Україну на схід і захід, південь і північ. Існує тільки один народ, якому я служитиму... Я радий, що мене не підтримала жодна політична партія, бо збираюсь служити не партіям, не течіям, а збираюсь служити народові України. Я не мінятиму погляди в залежності від того, хто мене сьогодні підтримав і в кого завтра буде більше впливу", — сказав Л. Кучма.

Щодо Криму, то за словами Кучми, своєю „участю у голосуванні Крим проявив себе як цілком нормальна частина України. Крим проголосував за Україну".

Л. Кучма знову підтвердив, що має намір співпрацювати з Віталієм Масолом і не шукатиме ворогів, „але кожен повинен отримати по заслугах".

У зв'язку з тим, що Верховна Рада в той день остаточно визнала недійсними депутатські уповноваження Володимира Гриньова і Павла Кудюкіна за те, що вони порушили виборче законодавство, Л. Кучма, на прохання журналістів прокоментувати цей факт, сказав: „Верховна Рада повинна подавати приклад беззастережного дотримання закону, чого не сталося у цьому випадку".

На запитання, чи візьме він участь у створенні конституції спільно з Верховною Радою, Л. Кучма відповів, що детально ще не розмовляв з головою Верховної Ради Олександром

(Закінчення на стор. 3)

Припускають, що в Північній Кореї відбувся урядовий переворот

Токіо. — Керівник організації північнокорейських емігрантів в Японії Пак Кап Тон в інтерв'ю для токійської газети „Санкей Сімбун" висловив припущення, що смерть президента Північної Кореї Кім Іль Сонга стала безпосереднім вислідом урядового перевороту. Пак Кап Тон дуже сумнівається в тому, що Кім Іль Сонг, який за пару днів до смерти виглядав бадьорим і здоровим, міг вмерти, як це було офіційно проголошено, у висліді серцевої атаки.

„За станом здоров'я президента день і ніч постійно спостерігали дві тисячі лікарів, які навіть у випадку серцевої атаки мали можливість не допустити до його смерти", — сказав Пак Кап Тон і нагадав, що в червні цього року між батьком і сином відбулася сварка, під час якої Кім Іль Сонг гостро критикував Кім Йонг Іля за лінивство і небажання поважно займатися державними справами.

Починаючи від вечора 12-го липня, радіо Пйонгянгу називає Кім Йонг Іля генеральним секретарем ЦК Трудової партії і президентом Північної Кореї. Очевидно, відповідне рішення було прийняте у вівторок, 12-го липня, на закритому пленумі партії.

Деякі інформаційні агентства пишуть, що американські офіційні чинники висловлюють занепокоєння долею теперішніх женевських переговорів між представниками З'єднаних Стейтів і Північної Кореї. Як відомо, консультації у Женеві були припинені у зв'язку зі смертю Кім Іль Сонга, однак ні в кого нема певности, що вони продовжаться, як тільки мине жалобний період в Північній Кореї.

У Філядельфії відбудеться український фестиваль

Філядельфія. — Фестиваль музики, пісні і танцю „Гомін України" відбудеться тут у п'ятницю, 22-го липня, в Робін Гуд Делл Іст (Рідж аве. біля 33-ої і Дофін вул. у Фаєрмонт парку). Початок о год. 8-ій вечора. Фестиваль, влаштований Українським журналістським комітетом Української Громади Метрополітальної Філядельфії при спонзорстві міського Департаменту розваг, присвячується третій річниці незалежности України і святкуванням „Вітай, Америко!".

У програмі — виступ Світлани Никитенко (сопрано), Ярослава Гнатюка (баритон) у супроводі Анни Купер (фортепіяно), та дуету скрипаля Ігоря Шевця та віольончелістки Лариси Байрамової, Крім того, у фестивалі візьмуть участь та національний ансамбль „Лиман", Оперовий балет України і танцювальний ансамбль „Казка". Вступ вільний.

У СВІТІ

РОСІЙСЬКА ДЕРЖАВНА дума, тобто нижня палата парляменту, відкинула урядовий плян передання у приватні руки головних промислових підприємств країни, а саме цей плян був основою теперішньої реформи приватизації. Проти пляну проголосувало 186 депутатів, за — тільки 91. Президент Боріс Єльцин, дізнавшись про висліди голосування, запевнив, що спеціяльним указом узаконить цей плян приватизації ще до того, як Державна дума почне його повторне обговорення. У зв'язку з цим спостерігачі підкреслюють, що російська Державна дума покищо повторює хибні кроки свого попередника — розігнаного Б. Єльцином парляменту.

В СЕРЕДУ, 13-ГО липня, міністер закордонних справ Узбекістану Саідмухтар Саідкасимов підписав у Брюсселі договір про вступ своєї республіки у програму НАТО „Партнерство для миру". Крім того, найближчими днями у Ташкент, узбецьку столицю, поїде делеґація НАТО, яка разом з узбецькою стороною готуватиме проєкт індивідуальної програми партнерства „Узбекістан — НАТО". Стало відомо, що однією з точок цієї програми буде вишкіл старшин для збройних сил Узбекістану.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Італії Антоніо Маріно повідомив, що його країна значно зменшить кількість дипломатів у своїй альжирській місії і пішле в Альжир додаткові військові формації для охорони італійської амбасади. Як відомо, альжирські ісламісти за декілька останніх днів убили понад 20 чужинців, в тому числі сім італійських військових моряків. Міністерство закордонних справ Італії у зв'язку з цим висловило протест на адресу альжирського уряду, який не досить рішуче бореться з ісламським тероризмом.

З РОСІЙСЬКИХ дипломатичних джерел у Франції стало відомо, що Росія претендує увійти в число членів Паризького клюбу, в якому об'єднуються держави-кредитори. Проголосивши себе єдиною правонаступницею колишнього Совєтського Союзу, Росія усупадкувала не лише його борги, але й величезні кредити, котрі обчислюються сумою понад 150 біл. дол. Покищо секретаріят Паризького клюбу не висловив своєї думки щодо можливої участи Росії в цій міжнародній фінансовій організації. Експерти з цього приводу здвигають раменами: мовляв, Паризький клюб існує, щоб помагати країнам у фінансовій скруті, а якраз Росія й перебуває тепер у такій скруті.

ІРАНСЬКА ВЛАДА заявила, що в іракських концентраційних таборах від часу ірано-іракської війни досі утримується до 32,000 військовополонених. В офіційній іранській заяві також визнається, що і в Ірані є іракські військовополонені, однак набагато менше, всього 1,722 осіб. Річ у тому, що майже 10,000 полонених іракців виявили бажання стати громадянами Ірану, побоюючись переслідувань на своїй батьківщині. Тим часом дані Міжнародного Червоного Хреста у цьому питанні зовсім інші: згодно з ними, Іран утримує 20,000 іракських полонених, а Ірак — 1,000 іранців.

НІМЕЦЬКІ ВІЙСЬКА МАРШУВАЛИ В ПАРИЖІ

Париж. — У четвер, 14-го липня, у французькій столиці відбулася парада міжнародних збройних сил Єврокорпусу з нагоди національного свята Франції — роковин захоплення Бастилії. У параді взяли також участь німецькі війська, маршуючи Єлисейськими полями вперше за 50 років.

Серед тисяч глядачів були й такі, що вирішили нагадати історію не вісімнадцятого, а дев'ятнадцятого сторіччя. Вони були вдягнені в одежу в'язнів гітлерівських таборів смерти, а на грудях мали пришиті жовті зірки Давида. Однак переважна більшість парижан була наставлена цілком інакше, спокійно і доброзичливо. Один з них, 91-річний Моріс Піко, найблизчі друзі якого загинули в нацистських таборах, сказав, що він, не зважаючи ні на що, радіє з участи німців у параді. „З ними краще дружити, ніж воротьгати", — підкреслив М. Піко.

Параду вітали президент Франції Франсуа Міттеран разом з канцлером Німеччини Гельмутом Колем. Ф. Міттеран, який брав участь у Другій світовій війні і був поранений, згадав, з якою прикрістю він сприйняв параду гітлерівських військ на Єлисейських полях в червні 1940 року. „Але сьогодні я радію при думці, що за півсторіччя ми змогли розв'язати проблеми, яких не розв'язали дві світові війни", — сказав Ф. Міттеран. Г. Коль, зі свого боку, запевнив, що добре розуміє тих французів, котрим не подобається участь німців у теперішній параді, але разом з тим трактує цю участь як тріюмф об'єднаної Европи.

З Єврокорпусу в параді брало участь 800 вояків, 200 з них були німці. Зформування спільних збройних сил закінчиться у жовтні 1995 року, тоді корпус налічуватиме 40,000 вояків.

А всього, разом з французькими, в параді маршувало 7,000 вояків, 350 одиниць бойової техніки, кінота, французькі леґіонери і пожежники. Над Єлисейськими полями звучав гимн єдиної Европи — уривок з 9-ої симфонії Бетовена.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ боротьба за поодинокі точки пляну охорони здоров'я з кожним днем посилюється. У середу, 13-го липня, велика кількість демократів у Палаті Репрезентантів повідомила своє керівництво, що не підтримають жодного пляну, котрий не включатиме медичного покриття абортів. Їхня заява не була почута іншим, як прямою реакцією на пересторогу Конференції католицьких єпископів до провідників Конґресу, що коли згадана точка буде включена, то вони виступлять з організованою боротьбою проти такого пляну охорони здоров'я.

ШИРОКО ВІДОМА нюйоркська універсальна крамниця „Мейсі" яка від кількох років знаходиться у фінансових клопотах повідомила, що дійшла до порозуміння з фірмою Федерейтед департамент стор., Інк., у справі об'єднання. Якщо цей договір схвалять обидві сторони, то корпорація універсальних крамниць Федерейтед, стане одною з найбільших власниць таких крамниць в країні. Серед її 230 крамниць є такі як: Ейбрагам і Стравс, Джордан Марш, Блумінґдейлс, Бон Марше, Бирднес і Лазарус. Крім того, така злука зможе допомогти „Мейсі" викарабкатися з тенет банкрутства.

ВПРОДОВЖ ОСТАННІХ 20 років міжнародне летовище ім. Кеннеді не побудувало жодних нових споруд, хоча постійно заходяться біля таких чи інших удосконалень і поправок. Одначе справа виглядає тепер дещо інакше, бо минулої середи, 13-го липня, чотири закордонні летунські лінії підписали договір про будову цілком нового приміщення для своїх пасажирів і потрібних бюр. Це летунські лінії Франції, Японії, Кореї та німецька „Люфтганза". Будову мають розпочати наступного року, а відкриття нового приміщення заплановано на 1998 рік.

ДО ФІНАЛІВ ФУТБОЛЬНИХ змагань за світову чашу, які цього року відбуваються в ЗСА, дійшли збірні Італії та Бразилії. Змагання цих двох дружин відбудуться у неділю, 17-го липня, на стадіоні Роз Боул у Пасадіна, Каліф., де й вирішиться чемпіонат світу.

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ в середу, 13-го липня, перед Комісією банківництва Палати Репрезентантів запропонував деякі фізичні зміни при друкуванні долярів, щоб не так легко було кримінальним елементам підробляти гроші. Першою коп'юрою яка зазнає змін буде 100-долярова, яка за твердженнями працівників Департаменту скарбу є найбільш популярною куп'юрою серед кримінальних підроблювачів грошей. Останною буде 1-долярова куп'юра, всі одначе будуть замінені до 2000 року. Остання така зміна у вигляді американського долара була у 1929 році, коли його величину зменшено на одну четверту.

ЗРАЗУ ПІСЛЯ повернення з подорожі до Европи, президент Билл Клінтон поїхав на південь до Джорджії, щоб особисто перевірити яку та скільки шкоди зазнав цей стейт від повені та дощових бур. Побачивши нещастя, якого зазнали мешканці Джорджії та двох сусідських стейтів Алабами і Фльориди, Президент пообіцяв 66 міл. дол. федеральної допомоги. Підрахунки Білого Дому вказують, що ця повінь спричинила смерть 31 особі та залишила понад 50,000 осіб бездомними тільки в цьому одному стейті. Отже особисті матеріяльні втрати всіх потерпілих є важко підрахувати.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА повідомили, що 20-го жовтня цього року Папа Іван Павло II відвідає Ню Йорк і того ж дня візьме участь у Службі Божій в катедрі св. Патрика на 5-ій авеню, а наступного дня виступить в ООН. Особливо катедра св. Патрика не вмістить усіх бажаючих, тож заплановано ще два виступи Папи перед вірними — на стадіонах Шеї і Джаєнтс. Він також відвідає катедральний собор у Нюарку і відправить Службу Божу у [illegible] ім. Джозефа в Йонкерсі. Останній раз Папа Римський відвідав Ню Йорк у 1979 році.

В. Сараджян та В. Винницький стали переможцями американського конкурсу

Джерзі Ситі, Н. Дж. (Г. Колесса). — „Презентація міжнародних артистів" — так називається конкурсова організація в Ню Йорку, яка, організовуючи щорічні конкурси музичних виконавців, представляє американським слухачам нові імена, а мистцям надає можливість виступу в престижевих концертових залях Ню Йорку. На такі концерти запрошується критиків із центральних газет.

На цьогорічному такому конкурсі Першу премію одержав дует, до складу якого входять вірменський віольончеліст Ваграм Сараджян та українець Володимир Винницький (фортепіян). В нагороду їм надано можливість виступити в кончерті в Карнеґі Голл у неділю, 13-го листопада ц. р., початок о год. 2-ій по полудні.

— Україну і Вірменію віддавна зв'язували дружні відносини, — говорить Ваграм Сараджян. — Недаремно одна з головних вулиць у столиці Вірменії Єревані носить назву „Київська", а у Києві є вулиця Єреванська. Відома своєю красою є Вірменська церква в самому центрі Львова на однойменній вулиці.

— Наша дружба з Ваграмом нараховує багато років, — продовжує другий гість нашої редакції, Володимир Винницький. — Особливо вона зміцнилася тут, на чужині. Створивши дует, ми багато концертуємо, а перемога у вищезгаданому конкурсі дозволяє надіятися на цікаві перспективи у майбутньому.

— Яким є творчий доробок дуету в Америці?

— Наш американський дебют як дуету відбувся понад два роки тому у Вашінґтоні, коли ми виступили з концертом в рамках відомої серії в галерії Філліпс. Це потягнуло за собою запис на радіо, запрошення на інші концерти по ЗСА, серед яких — у Стайвей Голл в Ню Йорку, у містах Александрія, Ва., Толідо, Огайо, та інших. Після подання звукозапису виступу у галерії Філліпс на вищезгаданий конкурс мистців було запрошено до участи у другій турі. Їх виступ так захопив журі, що третю туру було скасовано зі словами: „Ми вже маємо переможців".

— Якою буде особливість програми концерту в Карнеґі Голл?

— Серед інших творів відбудеться світова прем'єра композиції, спеціяльно написаної для цієї оказії. Звучатимуть також твори українського та вірменського композиторів.

Ваграм Сараджян (зліва) та Володимир Винницький.

РОКОВИНИ БОЇВ ПІД БРОДАМИ

Лігайтон, Па. — Станиці Братства кол. вояків 1-ої Української дивізії УНА у Філядельфії та Лігайтоні, Па., влаштовують тут святкове відзначення 50-ої річниці боїв під Бродами, яке відбудеться у неділю, 24-го липня ц. р., на оселі ім. Олега Ольжича. О год. 10:30 ранку буде відправлена Служба Божа в намірені українського народу і Панахида за поляглих. О год. 1-ій по полудні — зустріч кол. вояків І УД УНА з громадянством. Відбудеться мистецька програма.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні
(202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $55.00, на півроку $32.00, на 3 місяці $17.00
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи сумерк реакційного режиму в Ірані?

Єдиною у всьому світі державою із теократичним режимом є Іран, колишня Персія, відома ще з епохи перед народженням Христа.

Теократичний режим — це панування верстви духовників, званих в Ірані аятолами, які зберігають у своїх руках всю державну владу. Іран — один з найбільших продуцентів нафти у світі. Суперництво у продукції нафти та амбіції володарів Ірану й Іраку доводило до кривавих війн між цими країнами. Війна, формально міжнародної коаліції, а фактично Америки, за президентури Джорджа Буша, була спричинена також окупацією Кувайту Іраком, як першого етапу до заволодіння цілим обшаром Перської затоки, найбільшим у світі басейном із невичерпними копалинами ропи, званої чорним золотом, без якого не може обійтися сучасний цивілізований світ з велетенським автомобільним промислом.

Але колишній могутній Іран переживає тепер подвійну кризу — економічну і психополітичну, бо існують проблиски невідхильного занепаду теократичної державної системи. У поважній мірі спричинилася до цього згадана війна З'єднаних Стейтів Америки проти Іраку з головною базою у Савдійській Арабії, коли вперше тамтешній мусулманський світ побачив американських жінок у військових уніформах. Іран переживає тепер зудар західнього поступового світу з ультраконсервативним світом аятолів, які все ще стоять при владі.

Останнім світським володарем в Ірані був шах Реза Пахлеві, який хотів провести земельну реформу по лінії інтересів селянської верстви. Але це вдаряло безпосередньо по інтересах аятолів, власників великих земельних посілостей. Аятола Руголаг Хомейні, який перебував у Парижі, керував революцією, що скинула з престолу шаха Резу Пахлеві. Америка дала йому політичний азиль. З помсти за це Іранські нібито студенти, а насправді військовики, напали на американську амбасаду в Теграні, вбили вояка, що стояв на сторожі при вході, та повели облогу амбасади, яка тривала 444 дні. Це було за президентури Джиммі Картера. Невдала спроба звільнення цілого персоналу американської амбасади спричинила прогру Дж. Картера в найближчих виборах. Щойно після вибору в Америці президента Роналда Реґена вийшли на волю всі службовики американської амбасади.

Нас менше цікавлять ірансько-американські відносини, а важливішим є процес переміни західнього поступу над назадницьким реакціонізмом. Близько 60-мільйоновий іранський народ не може перебувати в міжнародній ізоляції. Там усе ще панують антиамериканські настрої і все ще не можуть зрозуміти культури Заходу. Наприклад, пригадуємо проголошений в Ірані присуд смерти на англійського письменника Салмана Рушді за буцімно образу ісляму в його книжці „Сатанинські вірші". По нинішній день в Ірані є два табори: „за" зберігання кари смерти на того письменника і „проти" такої дикивини.

Зв'язок з проблематикою України — це брак для економіки України достатньої кількости власної нафти. В останньому часі газолінові станції в Україні ще мають ту потрібну для комунікації речовину, але не перестала бути актуальною проблема проведення з Близького Сходу нафтопроводу, або допливу до Одеси нафтоналивних кораблів. Покищо ці обидві ідеї не знайшли реалізації. Але вони розумні, і тому не можна виключити, що коли в Україні збережеться і закріпиться державний лад і настануть кращі відносини між Україною і мусулманськими країнами, які продукують нафту, будуть близькі і другий взаємини.

Заходами „Червоної Калини" у Львові в серії „Сини України" як 8-ме число „Історичної Бібліотеки" вийшла друком цінна й потрібна книжка „Життя і смерть полковника Коновальця" (1993) з ілюстраціями і деякими архівними матеріялами, свідченнями сучасників і головно передруками статтей З. Книша, В. Макара, О. Бойкова, Є. Бачинського, Я. Маковецького, О. Кушпети та інших. Ці статті ввійшли у першу частину книжки, що має назву „За Україну, за її волю" (стор. 5-201).

У другій частині „Шляхом на Роттердам" передруковано статті Є. Онацького, Д. Андрієвського, О. Семенника, З. Ірчанського і Яр. Гайвася. Крім подробиць про атентат на Є. Коновальця в Роттердамі на Кольснгель 23-го травня 1938 року, не було тоді ніякого сумніву, що вбивство провідника українських націоналістів, героя української революції було справою Москви, „щоб наклепами компромітувати полковника Є. Коновальця й український революційно-визвольний рух та відвернути увагу світу від твердого рішення більшовицької Москви завдати дошкульного удару українському визвольному рухові фізичним знищенням його провідника" (Я. Маковецький, стор. 200).

Не зважаючи на розмірно велику кількість подробиць,

Ярослав Рудницький

ДИСКУСІЯ НАВКОЛО Є. КОНОВАЛЬЦЯ

зв'язаних із роттердамською трагедією, досі невиясненим фактом залишилася особа вбивника. Були різні твердження щодо його ідентичности: „Хом'як", „Вакльюх" („Норберт"), „Полуведько" — назви й особи яких по-різному ідентифікували сучасники. Саме редакція збірника у вступі подає таке: „Дотепер точно не знаємо імені більшовицького вбивці Євгена Коновальця. Минулого року в пресі появилася „похвальба" якогось кадебіста Судоплатова — опричника Берії, що, мовляв, йому належить заслуга знищення Коновальця. Очевидно, архіви знають і інші імена. Й вони стануть відомі історії" (стор. 4). Сумніви редакції збірника оправдані.

На жаль, діяспорна історіографія не розв'язала тієї справи, не зважаючи на монографії чи збірники, як „Євген Коновалець та його доба" — збірник за редакцією проф. д-ра Ю. Бойка (Мюнхен ,1974), „Шляхом на Роттердам" (В-во Ю. Середяка, Буенос Айрес, 1969) та інші.

Авторові цих рядків невідомо, на яку „похвальбу" статтю покликаються редактори нової книжки. Все ж у зв'язку з убивством Є. Коновальця появилася в „Свободі" (ч. 12 за 1992 рік) його стаття-рецензія на книжку Іллі Джірквелова — I. Dzirkvelov „Secret Servant. My life with the KGB and the Soviet Elite" (Collins London, 1987).

Автор спогадів, грузин, був на службі КҐБ в Москві й пройшов комуністичний вишкіл у школі для тайних аґентів, в якій все владно панувала марксистсько-ленінська ідеологія й суворий режим. Він подрібно описує програму навчання, характеризує „вчителів" і подає деталі про аґентів шпигунської й диверсійної діяльности — вихованців школи.

Одним із викладачів у школі КҐБ був Павло Судоплатов; його спеціяльністю були саботажі й тероризм. На лекціях він подавав приклади найцікавіших випадків ліквідації „ворогів народу", зокрема за кордоном. Часом він розказував про свої особисті „успіхи" в цій ділянці. Одним із найважливіших була ліквідація Євгена Коновальця (в книжці Джірквелова помилково названого „Іваном Коноваленком", стор. 55-60). За словами Судоплатова, він був „лідером українських націоналістів" і його діяльність у Европі спричинила багато „клопотів КҐБ". Автор спогадів точно описує підготовчу роботу Судоплатова, а також те, як він (Судоплатов) під чужим прізвищем мав зустріч із Коновальцем у Роттердамі, передав йому коробку з бомбою й як, врешті, з-за рогу стежив за її вибухом. Судоплатов хвалився „виконанням місії" й наводив її як приклад для студентів, як виконувати „небезпечні й складні" акції, з другого боку, щоб доказати, яка доля суджена всім, хто виступає проти Совєтського Союзу (стор. 60).

В спогадах Іллі Джірквелова є ще багато інших подробиць про практику КҐБ на внутрішньому й зовнішньому фронтах. Для української історії важливі вони як перший і докладний опис атентату на полк. Є. Коновальця. Їх треба використовувати при нових працях про цього великого українця. На жаль, авторам нової книжки ні видавництві „Червона Калина" видані в 1987 році спогади залишилися невідомими.

Ясна річ, можна б мати застереження до спогадів Джірквелова, якби не появилися в 1994 році спогади самого П. Судоплатова, в яких він признається до вбивства Є. Коновальця приблизно так, як це описав його учень Джірквелов.

Отож для сучасної української історіографії прізвище П. Судоплатова, як убивці св. п. Є. Коновальця залишається незаперечним.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про зов крови, що завжди пробудиться

Дивним збігом обставин, — а може це завжди так мусить бути, — тричі за останні дні довелося відчути, як саме цей зов крови відзивається і які дивні його шляхи.

Одного дня появився в редакції нашого щоденника „сусід" з десятого поверху будинку УНСоюзу, ділова людина, президент фірми, і попросив мене прочитати йому декілька листів, які він отримав з України. У нашій розмові та по перечитанні листів виявилося, що його батько, українського походження, знайшов недавно через посередництво українського бюра свою родину в Україні і негайно поспішив їм з фінансовою допомогою. Листи подяки за це мала я саме нагоду перекласти незнайомому, який, хоча досі уважав себе тільки американцем, тепер несподівано почув „зов крови" і з великим зворушенням слухав, що пишуть його нові рідні з України і точно записував шляхи посвоячення, про які опісано в листах. Відразу заявив, що тепер будуть вони з батьком, який вже дуже старшого віку, допомагати родині, яку віднайшли, а навіть виберуться з батьком до його родинного села в Галичині. Ми розпрощалися як добрі приятелі, а я погодилася бути дальше лучником і перекладачем. Розуміється, використала нагоду сказати дещо про столітню „Свободу" і передала декілька її чисел, бо батько вже не читає по-українськи.

Як це дивно склалося, що два дні пізніше зі зовсім подібним проханням перекласти декілька листів з України на англійську мову звернувся чоловік секретарки Відділу УНС у Бабилоні. Знову прийшлося читати щирі та безпосередні слова подяки цілого ряду селян з Тернопільщини синові цих людей, який живе у Каліфорнії, не має зв'язку взагалі з українською спільнотою, але тепер відчув у собі українську кров і через Ротарі клюб розпочав акцію допомоги Україні. Скільки благословенств і добрих слів довелося читати в тих нескладних, але щирих листах і з якою приємністю переклала я їх на англійську мову, щоб доброчинець зрозумів, як уміли оцінити його поміч.

Найцікавіша, однак, була у цьому ланцюгу випадків безпосередня зустріч членів родини із свояком з України, свідком якої довелося бути зовсім випадково.

Перед першою виставою „Лісової пісні Яри" в театрі „Ля мама" в Ню Йорку мою увагу привернула група типових американців — жінок і чоловіків. Дивлячись на них, можна було відразу ствердити, що це не нью-йоркчани і не звичайні для експериментального театру глядачі. Розуміється, насувалося питання, що вони там шукають. Яке, однак, було моє здивування, коли після вистави до них підійшов один із молодих акторів Театру ім. Леся Курбаса зі Львова і почалися сердечні привітання та намагання порозумітися. Тут моя журналістична жилка перемогла і я вмішалася в цю дивну розмову, щоб дізнатися, що єднає цього характеристичного Лукаша з п'єси із цією групою „американців". Виявилося, що дідо актора мав дитиною еміґрувати з батьками і сестрами до ЗСА у 1911 році, однак захворів і його залишили під опікою хресних батьків. Ціла родина переїхала до ЗСА і ніколи вже не зустрілася із за лишеним хлопцем, що жив до кінця життя в українському селі, виховав своїх дітей, а внук приїхав тепер сюди, як актор Театру ім. Леся Курбаса на короткі гастролі. Розмірі із нашою родиною була справді зворушливою як і відвідини опісля в них у стейті Ню Йорк. Як знайшли вони себе тепер? Наш актор приїхав з прізвищем і назвою місцевості, де ця родина колись перебувала, а добрі люди і телефонічна книжка розв'язали загадку. „Американська" родина, однак, розповіла мені, що в їхньому місті є лише одна людина, що читає та переплачує „Свободу" і у неї вони побачили інтерв'ю з членами українського театру та світлину, на якій був їхній кузен.

Скільки таких „віднай день" тепер трапляється і які вони зворушливі у кожному випадку. Справді, від свого не втечеш і зову крови не затримаєш.

О-КА

КОНСТИТУЦІЙНІ СИСТЕМИ І РЕФЕРЕНДУМИ НАД НИМИ

(мб). Питання державного устрою України стало предметом загального заінтересування. Нез'ясування уповноважень Президента у відношенні до Верховної Ради уважається одною із причин недолугості правління. Питання це порушив на сторінках „Свободи" (чч. за 26, 27 і 28-ме травня ц.р.) М. Мельник у цікавій статті п.з. „А чому б не два проєкти конституції?" В статті вирізнюються два основні питання: котра з існуючих у світі державних систем була б найбільш придатлива і корисна для України, і друге, — піддання під референдум двох альтернативних проєктів конституції. Хочу додати дещо до того, що з'ясував М. Мельник.

1. Перше питання. Автор пише про три роди розподілу влади: а) такий, де повновласть виконної влади дуже обмежені, як у Франції перед де Голлем; б) друга крайність, де президент і уряд мають високі повноваженні, як це в Америці чи в теперішній Франції; в) врешті третя система між тими двома, не даючи прикладу де вона діє. Покладення французької системи нарівні з американською, як взір сильної виконавчої влади, є непорозумінням. Заки сказати чому, приходиться з'ясувати коротко ці три звані Автором взори державних систем дещо виразніше. В політології називається по імені справді три системи, а саме парляментарну, президентську і мішану.

Клясичним зразком парляментарної є не Франція, а Великобританія, де вся влада — і законодавча, і виконавча — у руках парляменту. Уряд там, то наче Управа в товаристві. Уряд, як у звичайному товаристві, обирають депутати з-поміж себе для здійснення програми більшости парляменту. Прем'єр-міністер має велику владу, як той що пропонує вибір членів кабінету. Теперішній прем'єр Джан Мейджор може теоретично бути „сфасованим", коли б втратив довір'я партії більшости, яка його настановила. Парлямент має необмежену владу. Коментатори до британської „конституції" (пишу у лапках, бо такої там властиво нема в нашому розумінні того акту — одного систематично викладеного документу, як наприклад в Німеччині чи ЗСА). Жартують, що єдине, що парлямент не може здійснити законом, то перемінити жінку у мужчину і навпаки. Сьогодні міг би змінити одним актом монархію на республіку та пустити королеву „на зелену пашу". Зразком повної сили законодавчої вітки влади над виконавчою є Великобританія. Франція перед де Голлем тільки наслідувала Англію.

Нефортунно є порівнювати французьку державну систему після де Голля з американською. Стаття 20 деголівської конституції каже, що напрям політики держави дає і нею керує кабінет міністрів. Президент держави бере участь і президіює на засіданнях кабінету, якщо з'явиться, але не має там рішального голосу, хіба нагоду переконувати. Кабінет відповідає остаточно не перед президентом, а парляментом, який має право його „цензурувати" і під певними умовами опрокинути (ст. 49). Президент Міттеран (як колись де Голль) виступає і заступає на міжнародних виступах Францію нарівні з президентом ЗСА, але він там репрезентує політику намічену кабінетом, а не діє як президент ЗСА, як творець тієї політики. Може він мати майже повну владу навіть більшу як президент ЗСА, коли застосує уповноваження ст. 16 конституції, яка звучить: „Коли державні інституції, незалежність нації, цілість її території та сповнення міжнародних зобов'язань є загрожене безпосередньо і серйозно і коли функціонування конституційного правління перерване, президент застосує засоби, які вимагають обставини..." Цю постанову тлумачиться, як можність перебрати президентом повну владу. Так перебрав був президент владу під час конфлікту з Альжиром 1962 року. Але коли такої безпосередньої небезпеки для держави нема, Франція є парляментарною державою. Тож коли давати приклади для зрозуміння принципів трьох зразків систем, Великобританія, а не Франція, є клясиком для парляментарної, поруч, наприклад, Німеччини, Польщі, ЗСА президентської, а подеголівська Франція — мішаної „ком промісової", як її зве М. Мельник.

2. Питання голосування у референдумі над альтернативними проєктами Конституції скомпліковане, не таке просте, як думає М. Мельник. Звичайно конституції схвалюються парляментами; рідкі випадки, коли піддається під референдум вже прийнятий парляментом текст для певности, що і народ його схвалює. Так було, наприклад, з нинішньою (деголівською) Конституцією Франції. Де Голль потряс політичним життям Франції. За поразку Франції у війні з Гітлером звинувачується слабкість тодішнього режиму Франції. Не було стабільного відповідального уряду, бо його парлямент звалював меншбільш щопівроку. Потрібна теж була постанова в Конституції, що на випадок поважної кризи і катастро-

(Закінчення на стор. 4)

Юрій Стадниченко
Борис Фоменко,
Харків, Україна

КІЛЬКА ДУМОК ПРО ІНТЕРВ'Ю О. СОЛЖЕНІЦИНА

II

Щогірше, далі в своєму інтерв'ю ви зневажливо ставитеся і до української мови: „Український язик надо поднімать до международной висоти і потребності? Ета задача — не на одно столетіє". Шкода вас, адже ви й досі не знаєте, що українська мова давно вже цього досягла.

Перш за все, послухайте, що каже з цього ж приводу професор філології з Праги Іржі Марван, який нещодавно опублікував в одній з американських газет статтю „Куди йдеш, українська мово?" і зробив висновок: „Відповідь може бути тільки одна — до Европи!" От, бачите, як корисно буває зіставити погляди про Україну об'єктивного чеха та упередженого „почті наполовіну українця"!

Нам же нічого іншого не залишається, як запросити вас на лекцію „лікпепу". А перед цим запитаємо: чи можна, перебивши людині ногу, доріхати, чому вона біжить недосить рвучко? Так от, стисло викладемо спеціяльно для вас факти, відомі кожному свідомому українцеві: українська мова збереглася неспотвореною у Галичині, бо вона тривалий час перебувала під владою Австро-Угорщини, що становила собою як-не-як европейське (!) державне утворення, а Лівобережна частина України, після вимушеного військово-політичного союзу, укладеного Б. Хмельницьким з російським царем (який через кілька років безперемонно порушив узяті на себе зобов'язання зберігати „козацькі вольності"), опинилася під чоботом „єдиновєрних православних братьєв-славян".

Самодержці Росії та їхні поплічники з люттю знищували самий дух українства. Роблячи цю чорну справу, вони, в першу чергу, безпомилково починали із знищення української мови (бо значить — і культурні). Вже 1720 року Петро I заборонив друкувати книжки, написані по-українськи, в 1863 році міністер внутрішніх справ Валуєв (цитуємо його таємний циркуляр) „визнав за необхідне... пропускання книг малоросською мовою як духовного змісту, так і навчальних — припинити". Бачите, як усе просто: один-єдиний царський міністер запечатав уста цілому уярмленому народові, й усе шито-крито. Але цей „недоглядъ" уже 1876 року було виправлено — тут особисто імператор Олександр II „височайшіе наказав" (знову таки таємним указом, перебуваючи в німецькому курорті Бад-Емсі) заборонити видання книжок українською мовою.

Це безупинне садистське знущання з українського народу, що перебував у царському ярмі, припинилося аж у 1905 року та й то не надовго. А згадаймо винищення 240 найкращих українських письменників у 30-ті роки сталінськими сатрапами — невже важко збагнути, що цей страхітливий ланцюг перманентного геноциду українського народу, його кращих синів і дочок вимирує призвів до того, що у східніх і південних областях України населення стало... „традіционно русскоязычним".

Бо ж його злісно відлучили (під остраком багаторічного ув'язнення) від кращих надбань літературної та наукової творчости, наприклад, таких велетів українського духа, як Іван Огієнко, Вячеслав Липинський, Дмитро Чижевський, Євген Маланюк, Йосиф Сліпий... Їхні імена відомі світові й абсолютно (до останнього часу) не знайомі були населенню України. Навіть не і окремі вісоки не чували про діяльність Української Вільної Академії Наук у Ню Йорку, Літньої Школи Української Мови в Гарварді (до речі, там опановують нашу мову і негри, і японці), Українського Католицького Університету в Римі, Українського Вільного Університету в Мюнхені, Міжнародної асоціяції українїстів у Неаполі, про видання 10-томної „Енциклопедії Українознавства" у Франції (та хіба все перелічити)? То як нам накажете назвати людину, яка, ігноруючи ці історичні факти, дозволяє собі висловлюватися щодо „неспроможности" української мови досягти міжнародного рівня?

До речі, у вас, господін Солженіцин, тепер є серйозний „суперник" — екс-льотчик О. Руцкой. Він теж, не переобтяжуючи себе вивченням історії України, поспішає робити непрохані заяви з приводу, буцімто в українського народу „не було державности" — де йому знати про державу Київська Русь із провінціями у Суздалі й Владимирі, про европейського значення гетьманську державу Б. Хмельницького, про визнану в світі державу Українська Народна Республіка на чолі з президентом М. Грушевським?

Але повернімося до порушеного вами питання значення української мови у міжнародному контексті. Справді, у 1926 році, згадуючи про 50-річчя злочинного „Емського указу", академік М. Грушевський з гіркотою зазначив, що не лише мову, а й взагалі „українську культуру перетворено на провінційний додаток до єдиної можливої великоросійської культури". І так воно й тягнеться фактично по сьогодні — хібащо політичні важелі замінені на економічні... Про критичний нинішній стан в Україні з українською пресою, книжками, кінофільмами вам боліче говорити.

У той же час у нашій країні вживаються усіх заходів, щоб нормально працювали 113 румунських, 59 угорських, чотири польські, 3 вірменські, „ 3,474 російські школи. І що,

(Закінчення на стор. 4)

Праця і суспільна гармонія, любов і пошана до людини — це були ті великі принципи, якими жив бл. п. Євген Сенишин. Сам — людина скромна, але дуже працьовита. Задивлений в свої пляни і успіхи, він працював у надії, що завтра можливо ще щось нове увійде в практику сьогодення та збагатить його зусилля й здобуття.

Народився Є. Сенишин 12-го липня 1906 року в селі Шили на Збаражчині. Уже малим хлопцем мав велике замилування до науки. У селі було тоді чимало студентів. Дехто ходив до гімназії в Збаражі, інші вчилися в українській гімназії в Тернополі до її розв'язання польською владою. Тим часом між молодими хлопцями виділялися три студенти: Плакида Трач, Євген Борак і Євген Сенишин. Ці три студенти жили дружньо, спільно складали пляни та серйозно готувалися до суспільно-громадської праці. Після розв'язання Пласту польською владою, вони вирішили не брати участи в праці жодної організації (зокрема політичної) до закінчення гімназії. Цей час вони використовували на науку та на пильне вивчення праці існуючих українських культурно-освітніх організацій.

Закінчивши гімназію, П. Трач, що мав великий нахил до спорту, зорганізував у селі кілька спортових груп: відбиванки, футбол пінг-понг і плавання. Борак приступив до організації хору, а Є. Сенишин, ставши студентом права в Кракові зайнявся організацією економічного життя в селі.

Праця в кооперативі „Зго да" та в „Сільському Господарі" відкрила перед ним нові можливості. З метою відповідно спрямувати зацікавлення сільсько-господарським справами серед господарів і молоді, він зорганізував при „Сільському Господарі", п'ять різних секцій: пасічницьку, садівницьку, городницьку, годівлі тварин та експериментальну. Праця проходила наскрізь успішно й приносила селянам чималі користі.

1930 року відбулася горезвісна пацифікація. Польські улани й жандарми, побиваючи людей, знищили тоді в Шилах кооперативу й читальню. Під час пацифікації жертвою впав Павло Сенишин (війт села) — батько Є. Сенишина. Йому пошкодили нирки — по двох роках страшної недуги він помер 1932 року. Ці обставини заставили Є. Сенишина перервати студії, повернутися до села та вести господарку, щоб матеріально забезпечити родину.

По приїзді додому, він одружив сестру й придбавши для дому нового господаря, сам подався на дальші студії у Вишій школі заграничної торгівлі в Познані. По її закінченні, переїхав до Варшави на працю в Українському Науковому Інституті. Тут став рівночасно й керівником бурси для українських студентів. У Варшаві, щоб забезпечити собі місце прожитку, він вписався до Академії політичних наук.

На студентському інавгураційному балю 1937 року Є. Сенишин познайомився з Галиною Змієнко, дочкою генерала і начальника штабу 6-ої стрілецької дивізії. Галина була тоді також новіцією Академії політичних наук. Вони подружилися 8-го серпня 1942 року.

Тут буде цікаво відзначити, що цим одруженням поєднялися відмінні людські характери. Молодий гали чанин, громадянин Польщі одружився з наддніпрянською з нансеновським паспортом. Тут же й звінчалися молодий греко-католик з молодою православною дівчиною. До речі, це був приклад чистого екуменізму й то десяток років до того поки про нього заговорили в нашому суспільстві. Що ж тоді лучило цих двох молодих українців: „національна свідомість, патріотизм, приналежність до колишнього тайного українського Пласту, поміч Державному Центрові УНРеспубліки в екзилі, глибока приязнь і, мається розуміти, молодечі почування, які тоді не мали нинішнього насвітлення".

З наближенням фронту в Другій світовій війні Є. Семаншин з дружиною помандрували з Люблина почерез Варшаву, Краків до Відня, а відтак до Альтгайму в Горішній Австрії. Звідси нойбний часто відвідував Зальцбург, де вивладав книговодство для втікачів. А відтак поспішили вони через Лінц до Генуї — Італійського порту, щоб кораблем відчалити до Канади. У цій мандрівці, в 1947 році народився в Бравнав, в Австрії, їхній син Зенон.

28-го липня 1948 року сім'я Євгена Сенишина прибула до Канади й поселилася у Вінніпезі. Жили вони там всього два роки й осінню 1950 року переїхали до Монтреалю.

У Канаді Є. Сенишин працював у своєму споживчому склепі спочатку в місті, а згодом в новій дільниці Монтреалю, в Розмонті. Там він з дружиною включилися в громадське життя, виконуючи культурно-освітню працю в українському середовищі Монтреалю. Бувало також, що вони часто ставили в обороні людських прав переслідуваних, арештованих і засланих на каторжні роботи в поневоленій Україні. Тут же й ширили правду про підневільний стан в Совєтському Союзі.

Покійний був одним з основоположників Об'єднання Канадсько-Українських Професіоналістів і Підприємців, працював в Об'єднанні Прихильників Державного Центру УНР в екзилі, трудився, щоб придбати дім для старших українських людей в Монтреалі та літню оселю для Пласту. Бувши делегатом до місцевого Відділу КУК, Є. Сенишин не один раз пригашував різні непорозуміння „кульмінаційного характеру".

У липні 1962 року, наприклад, покійний з дружиною привіз в одному авті о. д-ра Михайла Залеського, декана української католицької церкви в Монтреалі, й отця Володимира Слюзаря, голову місійної округи української православної церкви, для відслуження спільної екуменічної відправи — посвячення пластової літньої оселі. Це був перший крок для злагоди в зв'язку з посвяченням пластової домівки.

Обстоявши своє становище, Є. Сенишин, причинився також до того, що в Богослуженні Кардинала і Патріярха Йосифа Сліпого в Сейнт Джозеф Ораторії взяла участь ціла українська громада Монтреалю, а вітав Патріярха голова КУК православного віровизнання. Подібних прикладів можна було б навести багато більше, бо ціле життя покійного було скероване в користь позитивної загально-об'єднуючої праці для добра українського народу.

І так минали роки... Є.Л Сенишинові часто ставало радісно на серці, що його праця людям потрібна і він трудився, не думаючи про своє власне здоров'я. А воно потребувало уваги й дещо повільнішого ритму праці. А тут ще й невиліковна слабість віддалила покійного від щоденної дійсности. Смерть прийшла згодом. 14-го лютого 1994 року замкнулися назавжди його добрячі очі. Не стало трудолюбивої людини, яка все своє життя працювала для свого народу.

Хай, отже, світла пам'ять про Євгена Сенишина ніколи не згасне в наших серцях!

Володимир Жила

МАЄМО НА СКЛАДІ

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ і АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК в одному томі середнього розміру.

Складач: д-р В. Ніньовський

Київ, МП. „Пам'ятки України, 1993, з Київської книжкової фабрики, стор. 679. Ціна 18.00

Друге, виправлене видання, Едмонтон, Українська книгарня, 1990. Передруковано на Україні.

Можна набувати у книгарні Свободи.

Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 6% продажного податку.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ німецький журнал „Штерн", в берлінському Центральному архіві зберігається 17,200 мішків з матеріялами, які не встигло знищити міністерство безпеки колишньої Східньої Німеччини. П'ятдесять спеціялістів, яких виділили спеціяльно для того, щоб вони хоч би поверхово ознайомилися зі вмістом тих мішків, прийшли до цікавого висновку: якщо доноси різних агентів та інформаторів склеїти в одну суцільну стрічку, то вона розтягнеться на 180 кілометрів.

Святослав Караванський

ПРАКТИЧНИЙ СЛОВНИК СИНОНІМІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

15 000 синонімічних рядів. Київ: В-во «Орій» при УКСП «Кобза», 1993. — 472 ст.

Ціна $25.00+$2.00 за пересилку

Найбільший, найоб'єктивніший словник такого роду, який будь-коли існував в історії української мови. Створений на основі живомовної лексики України і діяспори, лексики діяспорних часописів, сучасних і клясичних словників української мови.

Дотримано правопис Всеукраїнської Академії Наук 1928 р.

Подано також форми, усталені чинним в Україні правописом.

Необхідна книга для всіх шанувальників вільного українського слова.

Можна замовити в
SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Мешканці стейту Ню Джерзі підлягають 6%-му податкові.

ДЕПАРТАМЕНТ РОЗВАГ МІСТА ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

та

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬНИЙ КОМІТЕТ

УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

запрошують всіх на

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

МУЗИКИ, СПІВУ Й ТАНЦЮ „ГОМІН УКРАЇНИ"

який відбудеться

в п'ятницю, 22-го липня 1994 р. о год. 8-ій

В АМФІТЕАТРІ

ROBIN HOOD DELL EAST

RIDGE AVE. AT 33rd AND DAUPHIN STREETS
in PHILADELPHIA'S FAIRMOUNT PARK

Фестиваль присвячений третій річниці Незалежности України і святкуванням „Вельком Америка"

У програмі виступлять визначні солісти Київської Опери:

- СВІТЛЯНА НИКИТЕНКО, сопрано
- АНЯ КУПЕР, акомпаніямент
- ЯРОСЛАВ ГНАТЮК, баритон, заслужений артист України
- ЛЯРИСА БАЙРАМОВА, віолончело, лавреат конкурсів України
- ІГОР ШВЕЦ, скрипка
- Український Танцювальний Ансамбль „ЛИМАН"
- Український Оперний Балет з України
- Український Танцювальний Ансамбль „КАЗКА"

— ВСТУП НА КОНЦЕРТ ВІЛЬНИЙ —

До численної участи запрошує всіх громадян Філядельфії та околиць

КОМІТЕТ

FREE TICKETS available: Department of Recreation Ticket Office, Parkside and Belmont Ave.
Philadelphia Visitors Centers, 16th and JFK Blvd. and 3rd and Chestnut St. Wanamaker Ticket Office;

Ukrainian Educ. Cultural Center, 700 Cedar Road (663-1166), Hanusey Music Co. 244 W. Girard Ave. (MA 7-8093);
Fantasy Gift Shop 5728 N 5th St. (276-4719), Ukrainian Byzantine Rite Church Supplies 805 N. Franklin (627-0660).
Also available in Ukrainian Parish Offices and at the gate before the concert.

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

з подякою потверджує наступні вплати на потреби Пласту в Україні й інших краях, де організується Пласт.

Список ч. 9; 1-го січня — 30-го червня 1994 року:

12,000 дол. — Н/н.
3,310 дол. — Пластприят Бостон.

Датки на „Пластовий Шлях" в Україні

По 250 дол. — ЗУАДК — Філядельфія, Самопоміч — Філядельфія, Т-во Українських Інженерів — Філядельфія, Українське Лікарське Т-во — Філядельфія.
100 дол. — Провідниця — Філядельфія.
50 дол. — Клюб Сеньйорі, — Філядельфія.
25 дол. — Д-р Евген Новоград.

В пам'ять бл. п. мґра Івана Гаврилюка

20 дол. — Ярослав Пришляк.

В пам'ять покійного пл. сен. Михайла Зеонка, ХМ

1,250 дол. — Зібрано на похоронах.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Ореста Кравса:

По 25 дол. — Мирон і Уляна Баб'юк, Роман і Ганя Жгута, Христя Ковч.
20 дол. — Марія і Іван Крамарчук.
По 10 дол. — Богдан і Ганя Домбчевські, Леся Телега, Рома і Тарас Шот.

В пам'ять бл. п. Мирослава Мартинця

25 дол. — Христя Ковч.

В пам'ять бл. п. пл. сен. кер. Володимира Масюка

По 100 дол. — Ігор Масюк, Олег Масюк, Христина Масюк, Іринеї і Анна Прокоповичі, Леся і Юрко Раковські, Уляна й Іван Сось, Станиця Філядельфія.
По 50 дол. — Емілія і Корнел Дзюба, Мирон і Марія Масюк, Христина й Стефан Шмотолоха.
30 дол. — Люба й Маркіян Онуферкін.
По 25 дол. — Слава і Мирон Білас, Ірена й Юрій Богачевські, Ана і Орест Гаврилюки, Евгенія і Роман Дикий, Борис і Дзвіна Захарчук, Володимир і Стефанія Кебус, Ірина Кравців, Марія і Мирослав Лабунька, Роман і Тетяна Левицькі, Христина й Мирослав Лисобей, Марія і Богдан Одежинські, Віра Пак, Микола й Ірина Ставничі, Уляна Стеросольська, Богдан і Христина Турченюк, Марта Турчин, Роман і Іванна Федик, Курінь УПС Бурнверхи.
По 20 дол. — Теодора й Роман Британ, Юліян і Олена Головчак, Дора Горбачевська, Ірена й Маріян Гавур, І. А. Дзівак, Богдан і Ксеня Коженьовські, Любо й Мирослав Мичковські, Володимир Пушкар.
15 дол. — О. і М. Комановські.
10 дол. — Юрій Тарасюк.

В пам'ять покійного пл. сен. кер. Михайла Юзеніва

2,500 дол. — Н/н
По 100 дол. — Ольга Зацухна, Марія і Мирослав Лабунька, Галя і Ярослав Обершин, Анна й Володимир Рак, Олександра Юзенів, Марта й Роман Юзенів.
По 50 дол. — Катруся і Володимир Воловодюк, Лариса й Любомир Зелик, Оксана й Олег Лопатинські, Ніна Самокіш Марія і Ярослав Томоруг, Дарія Бойдуник та Ада і Орест Федаш, Христя і Юрій Ференцевич, Даня і Богдан Ясінський.
По 40 дол. — Пелагія і Тарас Гірняк, Ліда й Богдан Кравчук.
По 30 дол. — Анна Бідик, Ірена й Лев Вербицькі, Оля і Ярослав Городецькі, Ірена й Ярослав Куровицькі.
По 25 дол. — Зірка й Микола Галів, Евстахія Гойдиш, Оля і Яромир Зазуля, Андрій Костів, Марійка Костів, Любомира Крупа, Евдокія і Володимир Лучкань, Марія і Александра Мотиль, Зеновій і Василь Никифорюки, Ярослава Рубель, Орест Побігушка, Володимир Процик, Богданна й Володимир Спик, Наталія і Маркіян Тиття.
По 20 дол. — Юля і Павло Андрусишин, Дарія і Макар Копанці, Стефанія і Ігор Король, Евстахія і Мотря Мілянич, Орися Паславська, Марія і Михайло Савицький, Степан Шишка.
По 15 дол. — Христя і Юрій Навроцькі, Ліда й Маркіян Стасюк.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Володимира Шуста

По 25 дол. — о. Ярослав Шуст, Курінь ім. Григора Орлика.
По 20 дол. — Микола Курчак, Володимир Кух, Іванна Соптис, Ірина Сольчаник, Дарія Хухра.
По 10 дол. — Софія Барусевич, Дуня Бодиаренко, Ірина Левицька, Дарія Оріховська, Ольга Осередчук, Марта Паш, Таня Паш, Ольга Равлюк, Маруся Січинська, Зіня Стецик.
По 5 дол. — Христя Баранська, Богдан Копистянський, Богдан Курчак.

ПОТРЕБА ІСНУЄ ДАЛІЙ Просимо виставляти чеки на Plast — Ukraine і пересилати до:

DR. GEORGE SLUSARCZUK
53 Bayberry Drive, Monroe, NY 10950, U.S.A.

Головна Пластова Булава

Поширюються...

(Закінчення зі стор. 1)

загострення ситуації, виборця треба налякати. Українського виборця злякати перспективою розпаду України, а російськомовного — перспективою громадянської війни в Україні та війни з Росією". Далі Мукусєв висловив певність, що події в Криму „інспіровані оточенням Леоніда Кравчука, а точніше — ним самим".

Російська газета „Сегодня" також надрукувала стат тю про „таємний документ", написаний нібито начальником Головного управління військової розвідки України генерал-майором Олександром Скипальським Президентові Кравчукові. Йдеться про замах на Л. Кучму, якщо він буде обраний Президентом.

Пресова служба Міністерства Оборони України заявила, що це дешева фальшивка, виготовлена з очевидною метою провокації та ускладнення обставин навколо президентських виборів в Україні та з метою скомпромітувати урядових осіб України.

Л. Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

Морозом, але має намір переконати його „щоб не робили того, що не потрібно робити". „Я глибоко переконаний, що пост Президента в нашій державі потрібний.

На думку Л. Кучми „для армії треба зменшити видатки на соціяльний захист вояків і паралельно збільшити матеріяльне зацікавлення перебування в армії".

„Ми свої закони повинні зробити такими, щоб ні в кого не було сумнівів, що Україна завтра може змінити свій економічний і політичний курси, зацікавити інвесторів, щоб вони дійсно прийшли в нашу економіку", — відповів новообраний Президент на запитання щодо західньої фінансової допомоги.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028
New York, N. Y. 10276

З НІМЕЦЬКОГО крейсера „Блюхер", підбитого і затопленого норвежцями в Осло-фійорді 4-го квітня 1940 року, почало витікати рідке паливо — до 50 літрів денно. Вельмо в крейсері є щонайменше 2,000 тонн оливи. Якщо цілині цистерни проіржавіють зовсім, Осло-фійорд чекає справжня екологічна катастрофа. Фірма Роквотер взялася помагати витягнути оливу з крейсера, це обійдеться в суму понад 10 міл. дол. Але якщо цього не зробити і дати оливі витекти в чисті води фійорду, то тоді очищення коштуватиме у п'ять разів більше. Проблему ускладнює ще й та обставина, що на крейсері, крім оливи, зберігається до 900 тонн набоїв до гармат.

ПОДЯКА

Після тяжкої недуги відійшов у вічність 4-го червня 1994 р.

бл.п.
проф.

ВОЛОДИМИР НАГІРНИЙ

Замість квітів на могилу, в пам'ять покійного зложили:

НА МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ФОНД РУХУ:

По 100 дол.: Яра і Зенон Сенишин, Галина і Богдан Кутко, Оксана Климович, Ольга і Тарас Гунчак; по 50 дол.: Віра і Зенон Салевич, Ольга і Мирон Гнатейко, Осип Данко, Мирослава Знаєнко, Марта Цимбалиста, Оксана і Михайло Голіян, Роман і Джім Шуп, Уляна і Леонід Каленицький; 40 дол.: Ант Бойчук; по 30 дол.: Марія і Володимир Левицькі, Антоній Левицький, Міра Левицька-Бакун, Марта Левицький-Ковальчик, Марта і Микола Козлов; по 25 дол.: Марія Опанська, Ірина і Олег Федишин; 20 дол.: Ірина Мороз.

НА НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

100 дол: Анна і Ярослав Рас; 30 дол.: Марія і Ярослав Вихницькі; 25 дол.: Зірка і Микола Галів.

НА УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ:

50 дол.: Галя і Левко Майстренки.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ:

3,000 дол.: Teica і Андрій Ржи

РОДИНА

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ!

Дня 29-го травня 1994 р. упокоївся в Бозі довголітній та заслужений член Управи Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку

бл. п.

ОСИП КУДРИК

В пам'ять покійного родина, члени УСК-у та приятелі покійного зложили свої пожертви на нашу нічний вінок бл.п.Осипа

ПООДИНОКО ЗЛОЖИЛИ:

100 дол. — Український Спортовий Клюб — на церкву св. Юра в Ню Йорку.

НА ДІТЕЙ ЧОРНОБИЛЯ:

по 100 дол. — Катерина і Стефан Качмарський, Український Спортовий Клюб;
по 50 дол. — Анастазія і Мирон Гриник, Анна і [illegible], Марія Кудрик, Орест Наливайко;
по 25 дол. — Ірена і Александер Воробець, Борис Галаган, Василина і Василь Грицюк, Марія Кудрик-Кейс, Пуш Кудрик, Іванна і Ярослав Кострубів, Софія і Володимир Костюк, Стефанія і Іван Сереет, Софія і Теодор Шеснюк;
по 20 дол. — Анна і Мирон Бойчук, Ольга і Богданна Гайдук, Данило Гайдукевич, Роман Гаталич, Василь Калинович, Марія і Ігор Малевчук, Оля і Петро Мочвин, Петро Малькут, Марія Нич, Анна і Василь Серант;
по 10 дол. — Михайло Брожина, Іван Дмитрик, Данило Карпа, Анатоль Качмарський, Іванна і Ярослав Клим, Катерина і Іван Коваль, Роман Комарницький, Михайло Лев, Осип Левицький, Мирослав Мац, Александер Редько, Володимир Сворак, Іван Чарторийський.

Збірку перевели члени Українського Спортового Клюбу: Іван Коваль і Теодор Шеснюк.

Разом зібрано:

На церкву св. Юра в Ню Йорку ..... 100 дол.
На Фонд Дітей Чорнобиля ..... 955 дол.

Від імені родини покійного, бл. п. Осипа Кудрика, щиро-сердечну подяку усім жертводавцям складає

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ

З невимовним смутком повідомляємо, що в середу 13-го липня 1994 р. упокоїлася в Бозі наша найдорожча МАМА, СЕСТРА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ОЛЬГА КІФЯК
з дому ГАРАСИМ

Залишені в глибокому смутку:

син — РОМАН з жінкою МАРИЄЮ
— ІВАН з жінкою КАСАНДРОЮ та дітьми
внука — МАРІЯ ВІКТОРІЯ з мужем БАБОМ HYERS з сином та донькою
сестра — СЛАВКА КАПШІЙ з сином і донькою з родиною в Україні.
брати — РОМАН ГАРАСИМ з жінкою МАРИЄЮ з сином та донькою з їхніми родинами
— ЛЕВКО ГАРАСИМ з жінкою ФЕДОРОЮ з сином і донькою та їхніми родинами в Україні
братова — КАТЯ ГАРАСИМ з донькою та їхня родина

ПАНАХИДА відбудеться в неділю 17-го липня 1994 р. о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні Петра Ярема — 129 E. 7th Street, New York, NY

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в понеділок 18-го липня 1994 р. о год. 9:30 рано, а потім до церкви св. Юра.

Тіло покійної буде положене на цвинтарі Gates of Heaven.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Кілька думок...

(Закінчення зі стор. 2)

зважте, у той час, коли в Росії для 5—7 міл. громадян-українців не відкрито жодної державної школи. От де безмежне поле діяльности для демократичної інтелігенції, яка чомусь ввесь час, без угаву „клопочеться" про стан справ... у сусідніх країнах, користуючись виссаними з пальця цифрами.

Скажімо, ви безапеляційно заявляєте, що „63% населення України считают своим основним языком русский". Візьміть добре поінформований тижневик „Вісті з України" (1994, ч. 20, ст. 3), який розповсюджується у 49-ох країнах світу, і там дізнаєтеся, що „61 відсоток громадян України рідною мовою вважають українську". А чому чимало з них змушені говорити не своєю, а мовою сусідньої країни — ми докладно виклали. Найважливіше — слід завжди пам'ятати, що наприкінці XX століття уже ганебно крутити шовіністичну шарманку: „раз у вас говорят на нашем языке, значит, ми імєєм право на ваші терріторії". Сором — і більш нічого! Беріть же, нарешті, приклад з Франції, яка не дозволяє собі зазіхати на землі „ближнєго зарубєжья" — франкомовні частини Бельгії та Швайцарії.

І нехай, господін Солженіцин, ваші прихильники (серед яких є чимало таких, що неприховано ненавидять все українське — крім борщу й сала) не пробують за полеміку з вами ганьбити нас як „українських буржуазних націоналістів". Даремна праця, ми переконані патріоти нашої України і тому поважаємо й ваше право бути патріотом своєї землі.

І все ж нам незрозуміло, читаючи ваші правильні слова "сердечно желаю всяких успехов Украине — но в сіо реальних етнічеських границах", чи не маєте ви на увазі також і кілька районів Воронежчини, де споконвіку жило 600,000 українців, і Кубань, і Таганріг...

Але ми тут, в Україні, питань про кордони не порушуємо (тим більше про таке хистке поняття, як „етнічні"), бо тоді усю Европу слід було б перекраяти, а ми ж твердо стоїмо на засадах міжнаціональної злагоди й свято віримо в непорушність існуючих кордонів, що документально зафіксовано в Гельсінках у 1975 році 33-ма країнами Европи, а також ЗСА і Канадою. То, може, вже досить роз'ятрювати людей балаканиною про „етнічні кордони", а краще взятися, нарешті, за піднесення економіки тих земель, що на очах у вас перетворюються на безлюдні пустелі?

Та й Україні перш за все слід налагодити нормальне функціонування усіх галузей господарства. У цьому нам намагаються (і не без успіху) заважати проімперські налаштовані сили та їхні місцеві прислужники, які дбають лише про теплі місця для себе. А український народ хоче будувати добросусідські, рівноправні відносини саме з демократичною Росією, використовуючи виключно цивілізовані методи, як і годиться все робити у нашому Божому світі.

Незвичайна й зворушлива подія відбулася в Міннеаполісі наприкінці травня. В залі церкви св. Михаїла зібралися численні представники місцевої української громади, щоб стати свідками передання відомим українським художником Олексою Булавицьким сорока його кращих мистецьких творів у подарунок Україні. Прийняти цей цінний дар для молоді незалежної держави приїхали до Міннеаполісу генеральний консул України в Чикаго Анатолій Олійник, перший секретар амбасади України у Вашінгтоні Віталій Собко та аташе з питань культурних зв'язків Дмитро Марков.

Ім'я Олекси Булавицького добре відоме далеко за межами ЗСА. Його картини виставлялися протягом останнього півстоліття у багатьох картинних галеріях світу. Він мав індивідуальні виставки та брав участь у групових виставках 112 разів. Тільки в самій Україні його творів до останніх років ще ніхто не бачив. Відтепер полотна цього талановитого мистця займуть належно місце у філіалі діяспори в Музеї історії Києва.

Твори Олекси Булавицького повертаються в Україну

Олекса Булавицький з картиною, яку він подарував амбасаді України у Вашінгтоні.

Олекса Булавицький народився 1916 року в місті Умані на Київщині (тепер Черкащина). Нелегко йому було здобути освіту, бо батько його до революції був суддею. Через таке „соціяльне походження" Олекса та його сестри не могли бути прийняті до совєтських вищих шкіл. І Олекса почав свою трудову біографію з робітничої професії — працював столярем на меблевій фабриці в Києві. Але з дитинства відчував потяг до мистецтва. Батько завжди підтримував сина в його прагненнях, хоч одного разу під час серйозної розмови з Олексою й сказав сумно: „Як будеш ужу дожником, то бідуватимеш..."

Попрацювавши якийсь час токарем та макетником у Київській кіностудії, О. Булавицький не занедбав своєї головної мети і незабаром почав студіювати малярство. Учився в Одесі, в Ленінградській Академії Мистецтв, у Київському Художньому Інституті. Почалася війна. На самому початку її Олекса Булавицький потрапив у фашистський полон, з якого згодом йому пощастило втекти до рідного Києва. А коли біля Києва загриміли совєтські гармати, вирішив, як він сам каже, „податися світ-заочі". Але вже не один, а разом зі своєю дружиною Ніною, яка не злякалася невідомого майбутнього й готова була поділити Олекси долю і в радощах, і в труднощах.

Кілька років молоде подружжя мандрувало по світу — в Галичині, в Словаччині, потім у Баварії, де й потрапили до табору переміщених осіб, з якого на початку 50-их років переїхали у ЗСА.

Розповідаючи про своє життя на святковому вечорі, Олекса Булавицький сказав:

— Мені в житті пощастило. Моя дружина Ніна завжди сприяла мені в моєму мистецтві. Ніколи не чув від неї нарікань на те, що я присвятив своє життя малярству. І я щасливий, що й сьогодні, при цій дуже важливій для мене події, ми з нею тут разом, з нашими двома дорослими синами... Питають мене останнім часом, чому я вирішив подарувати значну частину картин Україні. Для мене це самозрозуміло. Я — українець і дарую свої картини своїй батьківщині. А батьківщина, як мати, може бути тільки одна. Де я народився, там і повинні жити мої твори...

В колекції картин, які відсилаються в Україну, є серія етнографічного характеру, мальована Олексою Булавицьким у 50—60-их роках на давніх українських поселеннях в Канаді. Ці картини — живе свідчення того, яким нелегким було становлення української громади на чужині, як свідомо ставилися наші люди до збереження українських національних традицій не тільки в мові, але й в побуті, архітектурі, релігії. Більшости тих будов давно вже немає на канадській землі, а перші малесенькі церковці, хати під стріхами, криниці з „журавлями" все ще живуть на картинах, все ще буяють квітом вишневі садки та зарослі бузку.

На інших картинах мистця — морські пейзажі, натюрморти, портрети батька і сина-підлітка Андрія.

На вечорі одну картину мистець подарував українській амбасаді у Вашінгтоні, а другу — генеральному консулятові в Чикаго.

Українці Міннеаполісу, хати яких також прикрашають численні картини Олекси Булавицького, пишаються шляхетним вчинком свого земляка. Високо оцінили дарунок художника й представники амбасада України у Вашінгтоні та Чикаго.

— Україна переживає тепер дуже складні часи, — сказав у своєму виступі генеральний консул України в Чикаго Анатолій Олійник. — Відродження її відбувається в складних обставинах економічної та політичної кризи. В цій ситуації багато що залежить від національної свідомости українців в нашій Україні й за її межами. А мистецтво є одним з поважних чинників підвищення цієї свідомости. І я думаю, що сьогодні ми є свідками надзвичайно важливої для всіх нас і для України події. Щирий поклик душі не можна оцінити ніякими долярами. Мистець Олекса дарує сьогодні Україні все краще, що створив протягом багатьох років життя. Можливо, цей вчинок стане добрим прикладом для інших мистців діяспори, які добре знані за кордоном, але майже невідомі на батьківщині. Сьогодні творчість Булавицького повертається в Україну, де житиме й радуватиме людей. Щиро дякуємо йому за такий дорогий подарунок!

Радник амбасади України в ЗСА Дмитро Марков зачитав присутнім листа, якого написав з приводу цієї події Олексі Булавицькому тимчасовий уповноважений у справах України в Америці Валерій Кучинський. Д. Марков також сказав, що подарована амбасаді картина буде прикрашати відвідині так звану „українську світлицю", де відбуваються зустрічі з сенаторами, конгресменами, працівниками Білого Дому.

Голова Комітету допомоги розбудові України доктор Анатолій Лисий, який був ведучим цього вечора, підкреслив, що він пишається вчинком своїх земляків і вважає його абсолютно логічним з боку родини Булавицьких. А гість з Вашінгтону Віталій Собко завершив вечір такими словами:

— Мене приємно вразив щедрий і шляхетний дарунок художника Олекси Булавицького. Вважаю, що його творість — це частина його самого і частина нашої національної культури. Дуже радий, що наша незалежна Україна стане власницею цього багатства...

Після закінчення офіційної частини були висвітлені прозірки картин Олекси Булавицького. Присутні мали нагоду також запитати представників амбасади про сучасний політичний і економічний стан в Україні та про можливість зміцнення контактів між українцями діяспори і Україною.

Г. Івченко,
Міннеаполіс

Конституційні...

(Закінчення зі стор. 2)

фи, якою була агресія Гітлера, треба одностайного державного керівництва і треба тимчасово забути про демократію. Де Голль, піддаючи 28-го вересня 1958 року ці два питання під референдум, міг з'ясувати їх у загальнозрозумілій формі. Можна, отже, ризикувати референдум над Конституцією, коли йдеться радше про якусь зміну в ній, ніж над її повністю, але тільки над схваленим парляментом текстом. Не чув я про застосування у практиці ідеї М. Мельника преставити народові два тексти. Коли десь рік тому студіював я перший проєкт Конституції, щоб написати рецензію про неї, витратив на те чи не тиждень, аналізуючи кожну постанову зокрема і в контексті цілости, щоб могти з'ясувати собі її вагу і сенс. Коли піддається щось народові на рішення, треба, щоб той народ мав змогу второпати сенс й інтелігентно віддати свій голос. А щоб таке могло бути, треба б хіба у кожну виборчу округу вислати знавця, який допоміг би виборцям зрозуміти зміст і вагу цього акту. Інакше це пародія референдуму. Питання занадто скомпліковане. Очевидно, можна випробовувати щось нове. Тільки, ради Бога, не на пораненому організмі України!

OKSANA TRAVEL
Tel: (908) 925 - 9737

АВІАКВИТКИ до всіх найбільших міст в світі по найнижчих цінах.
а також: з та до Ню Йорку, Чикаґо*, Вашінґтону*, Маямі* та інших міст Америки

Київ	$ 625	Таллінн	$ 719
Львів	$ 719	Москва	$ 575
Ів. Франківськ	$ 675	С. Петербург	$ 575
Одеса	$ 849	Варшава	$ 689
Вільнюс	$ 719	Рига	$ 719

*Телефонуйте за цінами та подальшими інформаціями. Візи до України, запрошення, медичне забезпечення для гостей з України. Доставка авіаквитків до України.
Подорож не вказовний.
Для резервацій: 1 800 448 - 8442
1111 East Elizabeth Avenue, Linden, NJ 07036

Чи Ви знаєте, що УНСоюз уділяє своїм членам:

- Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1-3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може Ви думаєте перефінансувати існуючу позичку.
Щоб довідатись більше про гіпотечні позички просимо Вас телефонувати на число:
(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)

Гарантуємо найкращу і найшвидшу обслугу
ПОНАД 200 ВИДІВ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ
МІСТ MEEST
OSHAWA: 34 Jackson Av. Ont. L1H 3C3 tel.: 1-905-728-3750 fax: 1-905-728-3379
TORONTO: 121 Kennedy Av. Ont. M6S 2X8 tel.: 1-416-762-1633 fax: 1-416-762-9302
1-800-361-7345
ПИТАЙТЕ ЗА НАШИМ КАТАЛОГОМ
ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ з каталогу понад 100 видів продуктів
ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ Доставка в руки адресатам ЕКСПРЕС 24 години $
AIR PARCELS 1 - 4 тижні
SEA PARCELS 5 - 8 тижнів
Доставляємо в: Україну, Білорусію, Росію, Молдову.
ТРАКТОРИ техніка для фермерів
АВТОМОБІЛІ всіх моделей
ТОВАРИ ДЛЯ ДОМУ холодильники, пральні машини, електроніка...
LITHIA 10% OFF розпродаж
Лада Самара 2109
КАМАЗ (вантажний автомобіль 8 тон)
інші товари
За точнішими інформаціями звертайтеся до наших представників у вашій місцевості, або на тел.: 1-800-361-7345
ЛІТНЯ ЗНИЖКА ЦІН
April 16, 1994
List of authorised representatives & offices of Meest

CREST GIFT PKG. DISP. LTD. 701 FILLMORE AVE., BUFFALO, NY, 14212 TEL (716) 895-0700, FAX (716) 895-0700	POSTNET 1858 PLEASANTVILLE RD., BRIARCLIFF MANOR, NY 10510, TEL (914)762-6514	DELTA IMPORT CO. (MARIA LESCHUK) 2241 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL. 60622, TEL (312) 235-7788
UKRAINIAN CELLARICS PARCEL & TRAVEL 77 ONTARIO VIEW STR., ROCHESTER, N.Y., 14617 TEL: (716)275-7474	KARPATY TRAVEL 703 S. BROAD ST., TRENTON, N.J. 08611 TEL: (609)393-9455, FAX(609)393-6352	ANGELOV GRACE 303 EDDIX GLOVER BLVD., NEW BRITAIN, CT., 06053, TEL (203) 225-7340
MARCO FURNITURE STORE 1105 UNCOLN AVE., UTICA, NY, 13502 TEL (315) 733-0719, FAX (315) 724- 3726	TRANS EUROPA INC. 8102 ROOSEVELT BLVD., PHILADELPHIA, PA. 19152, TEL (215) 331-9060,	OHIO EXPORT CO. 1-800-884-1738 6089 STATE RD., PARMA, OHIO, 44134 TEL (216) 884-1738, FAX (216) 845-4133
COSMOS PARCELS 122 FIRST AVE., NEW YORK, NY, 10009 TEL (212) 533-2906, FAX (212) 533-2906	HANUSEY MUSIC & GIFT 244 WEST GIRARD AVE., PHILADELPHIA, PA. 19123, TEL (215) 627-3072	BAZAR GIFT PARCEL INC. 5409 STATE RD., CLEVELAND, OHIO, 44134, TEL (216) 845-6078
DELTO EUROPA CORP. 218 EAST 9TH STR., NEW YORK, N.Y. 10003, TEL: (212)228-2264	HOWERKA PARCELS 1307 EAST CARSON ST., PITTSBURGH, PA. 15203, TEL: (412) 481-2750	DNISTER CO. INC. 4408 BRUEHWOOD DR., PARMA, OHIO, 44134, TEL (216) 842-4961
VARSONA TRAVEL & SHIPPING INC. 74 EAST 7TH STREET, NEW YORK, N.Y. 10003, TEL: (212) 529-3254 (475)	BONNIE MURAL 239 MOSHOVEN BLVD., WINDSOR, PA., 15001, TEL: (412) 457-2907	ANDREJ I NICHKO 13690 GALLAGHER, DETROIT, MICHIGAN, 48212, TEL (313) 893-7469
TRUCKER MALYNIAK 8997-61 STR., WINDSPERE, N.Y., 11378 TEL: (718)651-5189	KARPATY PARCELS 2020 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL. 60622, TEL: (312)278-7203	YURI MARUSCHAK 72 CO. RD. #42, APPLE VALLEY, MI., 56124, TEL: (612) 432-6932, (612) 432-3939

ПАКУНКИ В Україну, Білорусь, Молдову, Прибалтику та Росію.
МАЄМО ПРОДУКТОВІ ПАКУНКИ, ПРОДАЄМ АВТА, ТРАКТОРИ, ЕЛЕКТРОТЕХНІКУ, ДОРУЧАЄМО ГРОШІ.
SPECIAL $ 0.69 ЗА ОДИН ФУНТ МІНІМУМ 25 ФУНТІВ
ЗАБИРАЄМ ПАКУНКИ З КОЖНОЇ ХАТИ В АМЕРИЦІ.
КОРОТКОЧАСНА ПРОПОЗИЦІЯ
1 800 727 - 2351
EUROPA International Inc. 2256 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, IL 60622

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
ЧОМУ Б НЕ ЗУПИНИТИСЯ НА СОЮЗІВЦІ НА ОДНУ БЕЗПЛАТНУ НІЧ?
ЯК? ЗУПИНІТЬСЯ НА 3 НОЧІ, А 4-ту МАТИМЕТЕ БЕЗПЛАТНО
АБО ЗУПИНІТЬСЯ НА 4 НОЧІ, А 5-ту МАТИМЕТЕ БЕЗПЛАТНО
КОЛИ? ВІД НЕДІЛІ, 17-го ЛИПНЯ, ДО П'ЯТНИЦІ, 22-го ЛИПНЯ 1994 р.
ВІД НЕДІЛІ, 7-го СЕРПНЯ, ДО П'ЯТНИЦІ, 12-го СЕРПНЯ 1994 р.
СПІШІТЬ ІЗ ЗАМОВЛЕННЯМ.
ТЕЛЕФОНУЙТЕ НА ЧИСЛО: 1-914-626-5641
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhonkoon, New York 12446
914-626-5641

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

ПАРАСКА КОЛПАК член УНС Відд. 59-го Т-ва „Українська Січ" в Бриджпорті, Конн. померла на 86-му році життя. Нар. 17-го липня 1908 року в Західній Україні. Членкиня УНС стала 1960 року. Залишила у смутку мужа Миколу, сина Олександра в на Україні двох внуків і правнуків та близьку і дальшу родину на Україні. Похорон відбувся 11-го квітня 1994 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Стратфорді, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

Тарас Стшепінський, секр.

ФЕНЯ БУЧОК член УНС Відд. 341-го Т-ва ім. Я. Головінського у Віндзорі, Онт., Канада померла 25-го березня 1994 року на 90-му році життя. Нар. 1903 року в селі Жупанівці, повіт Турка на Україні. Членом УНС стала 1946 року. Залишила у смутку сина Миколу з дружиною Анною, четверо внуків і семеро правнуків, замешкалих у Віндзорі, Онт., Канада. Похорон відбувся 28-го березня 1994 року на цвинтарі св. Альфонса у Віндзорі, Онт., Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Володимир Літинський, секр.

СОФІЯ МЕК ДЖІЛТОН член УНС Відд. 55-го Т-ва ім. св. Михаїла в Балтиморі, Мд. померла 3-го квітня 1994 року на 83-му році життя. Нар. 27-го лютого 1911 року в Пенсильванії, ЗСА. Членом УНС стала 1936 року. Залишила у смутку синів Роберта і Дональда. Похорон відбувся 6-го квітня 1994 року на цвинтарі Оаклоун в Балтиморі, Мд.

Вічна Їй Пам'ять

Марієнна Ціздин, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВСІ НАЙНОВІШІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ одержите в АРЦІ
* FUNERAL DIRECTORS *
ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568
LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555
Від 1928
SENKO FUNERAL HOMES
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ СЕНКА
Єдине в Ню Йорку похоронне заведення власником і управителем якого є українська родина
- традиційні українські услуги, що проводяться особисто;
- орґанізація похоронів у Бруклині, Бронксі, Ню Йорку, Колнасі, Лонґ Айленді тощо;
- на всіх цвинтарях, включно з цвинтарями св. Духа і св. Андрія;
- орґанізуємо міжнародні перевезення;
- зачасне полагодження похорону.
HEMPSTEAD FUNERAL HOME - 89 Peninsula Blvd. Hempstead, N.Y. 11550 1-516-481-7460
SENKO FUNERAL HOME - 83-15 Parsons Blvd. Jamaica, N.Y. 11432 1-718-657-1793
SENKO FUNERAL HOME - 213-215 Bedford Avenue Brooklyn, N.Y. 11211 1-718-388-4416
24 ГОДИНИ НА ДОБУ, 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ.

* РОЗШУКИ *

Границ Керницця
з Лемківщини пошукує свого вуйка: ЛЕОНА КЕРНИЦІЮ і його дві доні Марію і Петрусю, замешкані в South Haven, Mich. R.F. Box 7. Прошу зголоситися на телефон: 1 (203) 776-0021

* SERVICE *

Українська фірма "КАРПАТИ"
Complete Building Renovations
Painting Brick, Pointing, Painting Decoration, Tiles, Roofing, Plumbing, Bathrooms, Electric and Welding
Fully Insured.
Tel. (718) 507-6738
Beeper (718) 644-5174

* ПРАЦЯ *

ПОШУКУЄМО
жінку до догляду над малою дитиною і легкої домашньої праці в Саратоґа Спрінгс, Н.Й. (округа Олбані). Українська мова обов'язкова.
Тел.: 1 (518) 587-7738